

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. De titulo requisito, & sufficiente ad legitimam præscriptionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

excludit; & L. ult. C. Communia de usufrucap. ubi rubrica Baldi habet: *vitium defuncti nocet ejus successori universali, etiam bonam fidem habenti.* Et ratio est; quia defunctus, & hæres ejus immediatus, sunt fictione juris, & civiliter una eademque persona; ergo possessio hæredis æquè infecta est, ac possessio auctoris defuncti. Not. tamen, malam fidem præsumptam, ex eo, quòd quis propriâ auctoritate rem vacantem occupaverit, purgari possessione 30. annorum; Covarr. in reg. possessor. 2. p. 1. §. 8. n. 8. ex L. ult. C. unde vi. Hoc tamen limita, ut non procedat in eo, qui alteri succedit in officio, vel beneficio; quia non succedit ut hæres; sed jure collationis; Pirhing cit. n. 17. Limita 2. si hæres rem ab antecessore possessam malâ fide, possideret alio titulo, quàm hæreditatis, v. g. empti, &c. L. 5. §. 1. ff. de divers. temp. præscript. Sic enim quoad hoc non est eadem persona cum illo.

2363. Quæstio est 7. de hærede mediato, seu hæredis hærede? Resp. quòd ei mala fides Auctoris non noceat; quia duplex fictio in eadem persona non admittitur ex eodem capite; hoc autem deberet hic fieri. Nam ex eadem mala fide primi defuncti testatoris, fictio 1. fieret in hærede immediato. 2. in mediato. Nec ex eo etiam, quòd hæres mediatas onera hæredis immediati, si hic non satisfecit, solvere debeat. Nam hoc stat cum præscriptione domini, sine fictione respectu primi defuncti, eò quòd hic solum censetur moraliter eadem persona, cum hærede immediato; non autem, primo defuncto; & onus ejus solutionis est reale, non verò personale, sicut est mala fides. Ampliatur hoc 1. ut etiam locum habeat in præscriptione longissimi temporis; nam & hæc per n. 2361. requirit bonam fidem, quâ caret hæres immediatus, utpote civiliter idem cum defuncto; & possessio hæredis, sumitur quoad suum initium à possessione defuncti, quo ponitur laborasse vitio malæ fidei. Ampliatur 2. etiam ad casum, quo Monasterium, vel integra Communitas, successor universalis scribitur. Ratio est eadem; nam & hæc representat personam defuncti.

2364. Demum nota, quòd mala fides respectu unius rei non impediatur præscriptionem

alterius rei, bona fide possessæ, L. si quis fundum ff. de acquir. possess. quia sic quoad secundum habetur verè bona fides: Secus est de mala fide respectu personæ. Nam hæc respectu unius impedit præscriptionem contra alteram, v. g. possides fundum mala fide, quia scis alienum, sed putas esse Titii, cum sit Caij; quia sic rem possides cum peccato; ergo; Castropalaus p. 22. §. 10. n. 2. Pirhing. cit. n. 75.

§. II.

De titulo requisito, & sufficiente ad legitimam præscriptionem?

Titulus hic idem est, ac causa habilis ad transferendum Dominium. Nam, ut dicitur L. nullo, C. de rei vindicat. absquè tali titulo non potest dominium præscriptione acquiri; hinc depositarius, dominium depositi non præscribit; idem dic de similibus habentibus solum jus imperfectum. Notandum autem titulum alium esse coloratum (quò intelligitur titulus, qui revera intervenit, sed nulliter, ex aliqua causa latente) hinc dicitur etiam titulus solum apparens (v. g. Titius donavit tibi equum, qui habebatur pro domino equi, licet in re non sit) in hoc enim casu equum Donatarius possidet ex titulo colorato, seu apparente; quia donatio in re facta est, sed invalidè, defectu potestatis in donante; hinc Donatarius equum possidet pro donato. Quando autem talis titulus nec validus nec invalidus intervenit, & tamen possessor ex errore justo intervenisse existimat, vocatur titulus existimatus, & dicitur rem possidere pro meo. Quando autem ob diuturnitatem temporis, quò quis rem possedit, ab ipso jure præsumitur intervenisse titulus, hic dicitur præsumptus, quo casu diuturnitas temporis supplet defectum tituli veri, vel existimati; sed tunc solum, quando est ex bona fide; nam lex præscriptionis non favet iniquitati, ut rectè notat Fachinæus Controv. juris, l. 8. c. 26. quibus positus: non est dubium aliquem titulum requiri ad legitimam præscriptionem propriè acceptam; ut dicitur L. nullo, C. de rei vindicat. ibi: nullo justo titulo precedente possidentes ratio juris dominium querere prohibet; ergo

jus exigit titulum; ergo cum non præsumit; his positis:

2366. Quæstio est. 1. an ad omnem præscriptionem temporis ordinarii necessarius sit aliquis verus titulus saltem coloratus, vel putativus, seu existimatus? 2. an etiam sufficiat? 3. an idem procedat de titulo merè præsumpto, quando præscriptio est ordinarii temporis? 4. an sufficiat ad præscriptionem temporis longissimi? 5. quid requiratur, ut titulus præsumatur. Ad 1. Resp. quòd sic; nam aliquis titulus requiritur, ergo vel præsumptus, vel coloratus, vel existimatus; at præsumptus, at dicemus ad præscriptionem temporis ordinarii, non sufficit; ergo vel coloratus, vel existimatus.

2367. Ad 2. Resp. ad omnem præscriptionem sufficere titulum coloratum (ut cum communi tradit Schneidewinus l. 2. instit. tit. 2. n. 37.) cum inter titulos præscribendi potissimus sit; imò etiam titulum putativum, seu existimatum ex errore iusto, excepto titulo emptionis, per L. 48. ff. de usucap. ibi: si existimans, debere tibi, tradam, ita demum usucapio sequetur, si & tu putes debitum esse. Aliud, si putem me ex causa venditi teneri, & ideo tradam. Hic enim, nisi actio procedat pro tempore, usucapio locum non habet. Ubi vides, solum titulum emptionis putativum, tanquam insufficientem, excipi; ergo in aliis sufficit titulus existimatus; sed de titulo emptionis, V. n. 2377.

2368. Ad 3. Resp. non sufficere in præscriptione temporis ordinarii, imò tunc nullum præsumi, sed titulum certum alligandum esse, & probandum per L. 27. ff. h. t. ibi: Celsus errare eos ait, qui existimarent, cujus rei quisquè bona fide adeptus sit possessionem, pro suo usucapere cum posse, nihil referre, emerit, necnè; donatum sit, necnè? si modò emptum, vel donatum sibi existimaverit, quia nequè pro donato, nequè pro legato, nequè pro dote usucapio valeat, si nulla donatio, nulla dos, nullum legatum sit. Idem habetur clarius L. 24. C. de R. V. ibi: nullo iusto titulo præcedente possidentes ratio juris querere dominium prohibet. Idcirco cum etiam usucapio cesset, intentio dominii nunquam absimitur.

2369. Dixi, ad præscriptionem temporis ordinarii; sequus enim est in præscriptione

temporis longissimi, nimirum 30. vel 40. annorum; sumitur ex L. 4. C. de præscript. 30. vel 40. annor. ibi: quicumquè super quolibet jure, quod per memoratum tempus (40. annorum) inconcrissum, & sine ulla re ipsa illata judiciaria contentione possedit, superquè sua conditione, qua per idem tempus absquè ulla judiciali sententia simili munitione potitus est, sit liber, & præsentis saluberrime legis plenissima munitione securus. Unde in tali casu titulum suppler antiquitas rei possessæ; hinc, cum L. ult. C. unde vi, negatur, bonam fidem præsumi posse, casus ibi est de illo, qui scivit rem alienam.

Cæterum bona fides non nititur unice 2370. iusto titulo; sed sufficit inculpabilis ignorantia alieni. Idèd, ut quis exhibeat bonam fidem, necesse est, ut vel titulum, vel diuturnitatem temporis alleget, quod rem possedit, Castropal p. 22. §. 5. nu. 8. & idèd in præscriptione ordinarii temporis, fundamentum præscriptionis est titulus; in extraord. autem antiquitas continuata possessionis. Hinc in iudicio neutrum præsumitur; fundamentum enim causæ probandum est. Quare, qui sufficienter probat antiquitatem continuatæ possessionis cum bona fide, sufficienter probat titulum præscriptioni necessarium, quæ doctrina utroquè jure communis est; & constabit ex n. 2374. & 2375. Excipietamen, ut non valeat illa antiquitas, si aliunde constet de vitioso possessionis initio; tunc enim præsumptio cedit veritati. Exemplo sit, si tanti temporis possessor haberet contra se aliam juris præsumptionem; vel jus commune resisteret possessori, & alisteret actori; V. Schneidewin. cit. Pirhing. cit. n. 48. c. si diligenti, de præscriptionibus, & c. Episcopum, eod. in 6.

2371. Quod in hac materia jure civili dispositum est de sufficientia tituli præsumpti in præscriptione temporis longissimi, recipitur etiam in jure canonico, 2. Ad aures 6. h. t. cum Pontifex inaudisset, duas Ecclesias litigasse super decimis, quas una earum in alterius Parochia 40. annis possedit: respondit, de jure meliorem esse conditionem possidentis; quia quadragenalis præscriptio omnem prorsus actionem excludit; ubi tamen nota, hoc jus loqui de præscriptione quadraginta annorum; & ex hoc constat responsio ad 4.

Ad

2372. Ad 5. quantum pertinet ad *titulum*, requiri duas condiciones. 1. ut aliunde non sit præsumptio malæ fidei in præscribente; nam hæc præsumptio excluderet præsumptionem iusti tituli, ut diximus n. 2370. Deinde, ut possessioni non resistat jus, eam nimirum prohibendo, ut habetur c. *Episcopum* 1. h. t. in 6. ubi rescribit Pontifex, Episcopum, qui Ecclesias, & decimas, quas ab eo alter Episcopus repetebat, *utpote in sua Diocesi sitas, proponebat, se legitime præscripsisse, debere, cum jus commune contra illum faciat, hujusmodi præscriptionis titulum probare.* Licet enim ad præscribendam rem Ecclesiasticam, si jus commune præscribenti non est contrarium, vel contra eum præsumptio non habeatur, sufficiat bona fides, ubi tamen jus commune, vel præsumptio est contra illum, necessarius est *titulus*, nisi tanti temporis allegetur præscriptio, cujus contrarii memoria non existat.

2373. Circa hunc casum not. 1. quando dicimus, ex possessione *temporis longissimi* non præsumi *titulum*, quando possessori jus resistit, intelligi eam resistantiã, vi cujus *considerato jure communi* res possessa ad possessorem pertinere non debeat; licet possit jure speciali, ut notat gloss. in dict. c. 1. (v. g. decimæ in aliena Parochia) non autem resistantia, vi cujus jure illi negatur potentia præscribendi; nam talis nec ullo tempore, etiam cum titulo præscribere potest c. *Causam* 7. h. t. ubi Pontifex Parmensi Episcopo mandat, causam inter Reginensem Archidiaconum, & quendam Nobilem *super decimis*, debito fine decidi, *non obstante præscriptione*, vel concessione Ecclesiæ, aut secularis personæ, si Nobilis illam opponat; quia cum Laici decimas detinere non possint, eas nullã valent præscribere ratione; ubi clarum est exemplum juris resistantis *potentia* præscribendi.

2374. Not. 2. dubitari, an in casu, quo Reus Actori (agenti v. g. petitorio decimarum) opponit exceptionem præscriptionis *temporis longissimi*, cui resistit jus commune, ut diximus, requiratur, quod Reus alleget, & probet titulum legitimum; an verò præsumatur? Respondet Layman. in c. 1. h. t. in 6. n. 2. quod requiri tunc titulum, existimet Abbas in c. *si diligenti* 35. h. t. Francus ibid. n. 7. ipse tamen reputat di-

cedendum contrarium, sicut tradit gloss. in c. 1. V. *Titulum*, & in c. 2. V. *eundem*; quia si jus commune petitori non assistat, tunc nec possessori resistet in ordine ad hunc petitorum, consequenter præsumptio bonæ fidei erit pro possessore, si eum comparemus cum hoc petitore; siquidem in pari causa melior videri debet conditio possidentis. Exemplum: si Abbas unus contra alterum Abbatem agat iudicio petitorio decimarum; Abbas autem possessor objiciat præscriptionem ortam ex 40. annorum possessione cum bona fide; non arbitrò tituli allegatione, aut probatione opus esse. Hoc verum est, si Actor intentionem suam non habeat fundatam, ut ponitur; sic enim ei jus non assistit, consequenter *quoad Actorem* Reo etiam non resistit; an autem hoc non obstante titulus præsumi possit in casu præscriptionis temporis ordinarii, cum ei jus ponatur resistere, non ita simpliciter dici videtur posse, nisi cum addito, *quoad Actorem*.

Not. 3. à dictis excipi præscriptionem temporis *immemorialis*, ibi: *nisi tanti temporis allegetur præscriptio, cujus contrarii memoria non existat*; magnæ enim sunt temporis immemorialis prærogativæ, de quibus præcipua est, quæ hic habetur, quod *possessionem temporis immemorialis allegans, non teneatur allegare, & probare titulum.* Unde notat Wagheneck in Exegeſi ad dict. c. 1. h. t. in 6. circa præscriptionem *immemorialem*, non cenſeri illam comprehendi ullo statuto, aut lege, quamvis generaliter excludantur omnes præscriptiones; ut, si addatur clausula: *nullã præscriptione obstante*; quia tempus immemoriale specialem favorem atque æquitatem continet, ut aded opus sit speciali derogatione, quæ tamen fieri non solet, si capacitas sit in præscribente, & res præscriptibilis.

Not. 4. ad præscribendum tempore ordinario non requiri determinatè titulum *coloratum*, sed sufficere etiam *existimatum*, excepto titulo *emprionis*; ratio primæ partis est ex L. 5. & 6. ff. *pro legato*, ibi: *ea res, quæ legati nomine tradita est, quamvis Dominus ejus vivat, Legatorum tamen nomine usucapietur, si is, cui tradita est, mortui esse existimaverit*; & L. 33. §. 1. ff. *de usucap.* ibi: *si justam causam*

sam habuerit, existimandi, se heredem, vel bonorum possessorem Domino existisse, fundum pro herede possidebit: ratio secundæ partis est ex L. 48. ff. eod. relatâ superioris n. 2367.

2377. Verùm hoc postremum (de titulo emptionis) videtur habere quandam exceptionem, ut etiam sufficiat *titulus emptionis* solum *existimatus* in casu, quo alius (v. g. servus, vel Procurator meus, cui emptionem faciendam mandavi) eam mihi tradat, dicens: *se illam emisse meo nomine*. Nam de hoc L. fin. §. 1. ff. pro socio sic habetur: *at probabilis error possidentis usucapioni non obstat, veluti si ob id aliquid possideam, quod servum meum, aut ejus, cujus in locum hereditario jure successi, emisse id falso existimem, quia in alieni facti ignorantia tolerabilis error est, & L. 11. ff. eod. ibi: quod vulgò traditum est, cum, qui existimat, se quid emisse, non posse pro emptore usucapere, hactenus verum esse ait, si nullam justam causam ejus erroris emptor habeat; nam, si fortè servus, aut procurator, cui emendam rem mandasset, persuaserit, se emisse, atque ita tradiderit, magis esse, ut usucapio sequatur. Unde ad hoc sufficit, quòd ex parte Principalis, seu Mandantis in principio contractus bona fides intervenit.*

2378. Difficultas esse potest, an, ut præscribantur *servitutes*, saltem *reales continua*, hoc est, habentes actum continuum, ut aquæ ductus, *suggrundii* (per hoc intelligitur pars tecti uniuscujusquè domus, quæ incumbit extremis capitibus tignorum tectualium, ut exponit Pereyra in Elucid. n. 1415. vel juxta Spiegelium V. eod. regulæ propendentes extra tectum domus, ad parietum defensionem, ne imbris corrumpantur) præscribens teneatur allegare, & probare titulum alium, præter scientiam, & patientiam domini? Resp. quòd non, ex L. 10. ff. si servitus vindicetur, ibi: *si quis diuturno usu, & longa quasi possessione jus aquæ ducendæ nactus sit, non ei necesse est docere de jure, quo aqua constituta est, veluti ex legato, vel alio modo, sed utilem habet actionem, ut ostendat per annos fortè tot usum se, non vi, non clam, non precario possedisse.*

* * *

2. III.

De possessione requisita ad legitimam præscriptionem.

2379. Quid, & quotuplex sit *possessio*, constat ex dict. à n. 942. Aliquam porro possessionem rei; quæ præscribenda est, requiri, certum est ex reg. 3. de reg. juris in 6. ibi: *sine possessione præscriptio non procedit*, id, quòd etiam habetur L. 25. ff. de usucap. ubi tamen not. ex Ulpiano in L. si quis ante. §. 1. ff. de acquirend. possess. longè aliud esse, *possidere*; aliud esse in possessione, ut notavimus n. 958. nam *custodie causa*, Amicus, Procurator, Creditor in possessione est, qui tamen non possident, nec præscribunt.

2380. Notand. specialiter in dicta regula non dici: *sine possessione præscriptio non recipitur, vel non absolvitur*; sed *non procedit*, ut indicet, possessionem requiri non tantum in initio, & in fine, sed continuo medio quoquè tempore, & in progressu dum procedit à principio ad ultimum complementum, ut tradit Petrus Peckius ad dictam regulam 3. n. 4. Ratio porro illius regulæ est, ex eo, quòd lex imitetur naturam, §. *Minorem. instit. de adopt. naturaliter* autem absq; possessione nihil acquiritur, L. *naturaliter. ff. de usuc.* ergo nec jure, seu lege, quæ præscriptionem introduxit. Legislator enim habere voluit certum aliquod indicium, seu argumentum tam de animo negligentis domini, quam alterius occupantis, & dominium acquirere volentis; nullum verò majus animi testimonium esse potuit, quam ex possessione. Nam, qui possessionem rei alienæ bonâ fide accipit, id indubio facit animo dominii acquirendi: qui verò possessionem rei suæ apud alium esse sinit, non videtur eam rem amplius appetere, sed pro derelicto habere; ergo.

2381. Quæstio, est quæ possessio ad legitimam præscriptionem necessaria sit, & sufficiat. Resp. possessionem naturalem tantum non sufficere; secus civilem; ratio primi est, quia aliàs, etiam extra instans translationis, & contractus, posset Dominium esse penes præscribentem, & eum, contra quem præscribitur; deinde depositarius

na-